

TOIMISTOTALO VIHERTIE 44 - 46

Rakennushistoriaselvitys

2022

Innovarch Oy

INNOVARCH

Toimistotalo Vihertie 44 - 46, Vantaa

Rakennushistoriaselvitys

Innovarch Oy 2022

Tekijä: Innovarch Oy, Piritta Hannula, Arkkitehti SAFA

Copyright: Innovarch Oy

Tilaaaja: YIT Suomi Oy

Helsinki 2022

Taitto ja kuvankäsittely: Innovarch Oy, Sophie Dorn, arkkitehti

Valokuvat tekijän, ellei toisin mainita

Sisällys

7	1 Johdanto
7	1.1 Kohteen perustiedot
8	1.2 Rakennussuojelu
9	1.3 Selvityksen tarkoitus
9	1.4 Selvityksen menetelmistä
10	2 1980-luvun rakentamisesta ja arkkitehtuurista
11	3 Rakennusarkkitehti Pekka Terävä
19	4 Alueen kehitys
24	5 Vihertie 44–46 rakennus
28	5.1 Ulkotilat ja rakennuksen hahmo
33	5.2 Julkisivut
37	5.3 Sisätilat
42	5.4 Rakenteet ja talotekniikka
44	5.5 Muutokset
45	5.6 Käyttö ja toiminnallisuus
46	6 Yhteenveto
46	6.1 Säilyneisyys ja kunto
46	6.2 Yhteenveto
48	Lähdeluettelo

1 Johdanto

1.1 Kohteen perustiedot

Kohteen nimi:	Kiinteistö Oy Vihertie 44–46
Kohteen osoite:	Vihertie 44–46, 01620 Vantaa
VTJ-PRT (pysyvä rakennustunnus):	101814116A
Käyttötarkoitus:	151 toimistorakennukset
Kiinteistötunnus:	92–17–605–12
Omistaja:	Kiinteistö Oy Vihertie 44–46
Valmistumisvuosi:	1986
Suunnittelija:	Arkkitehtuuritoimisto Terävä Ky, rakennusarkkitehti Pekka Terävä
	Rakennusta on muutettu vuosina 2009, 2011, 2016
Laajuus:	Kiinteistörekisterin tilaston mukaiset (suluissa alkuperäisten arkkitehtisuunnitelmien mukaiset)
	Tontin ala 3802 m ²
	Tilavuus - m ³ (alkuperäinen 9200 m ³)
	Kokonaisala 2526 m ²
	Kerrosala nykyinen 1934 m ² (alkuperäinen 1790 m ²)
	Kellarin ala 0 m ² (alkuperäinen 1100 m ²)
	Huoneistoala - m ² (alkuperäinen 1601 m ² , josta asunnot 2 kpl 191 m ² ja toimistotilaa 1410 m ²)
Asemakaava:	002337, vahvistettu 17.12.2018

1.2 Rakennussuojelu

Rakennus ei ole voimassa olevan asemakaavan mukaisesti suojeltu. Asemakaavamuutoksessa (002337, vahvistettu 17.12.2018) rakennus on muutettu asuin-, liike- ja toimistorakennusten käyttöön vain muutama vuosi sitten. Aiemmassa asemakaavassa, joka on ollut voimassa rakennusajankohtana, käyttötarkoitus on ollut toimistorakennusten korttelialue. Korttelissa on vireillä kaavamuutos (nro 002447), jossa kaavoitetaan 4–8-kerroksinen asuinkerrostalo, jonka kivijalassa on liiketiloja. [1]

Nykyinen rakennus on inventoitu Vantaan 1980–1990-lukujen rakennuskannan inventoinnin esiselvitysvaiheessa v. 2021, inventoijat Johannes Vihervirta ja Niklas Nylund. Rakennus on esiselvityksen perusteella otettu mukaan 51 jatkoselvitettävään kohteeseen, joista on tarkoitus poimia edustavimmat ja arvokkaimmat asemakaavassa suojeltaviksi. Inventointityö etenee vuosien 2021–2023 kuluessa. [2] [3]

kuva 1.1 Ote ajantasa-asemakaavasta, Vihertie 44-46 tontti merkitty punaisella. Lähde: Vantaan karttapalvelu

1.3 Selvityksen tarkoitus

Kohteessa on vireillä kaavamuuotos, jossa nykyinen rakennus puretaan ja tilalle kaavoitetaan 4–8-kerroksinen asuinkerrostalo. Kaavamuuotoshanke on alkanut maanomistaja Kiinteistö Oy Vihertie 44–46 aloitteesta. Asemakaavamuuotos laaditaan Vantaan kaupungin omana työnä ja viitesuunnitelman laatii arkkitehtikonsultti.

Selvityksen tarkoituksena on tunnistaa nykyisen rakennuksen merkitys kaupunkikuvassa, rakennuksen arkkitehtoniset ominaispiirteet ja dokumentoida kohde.

1.4 Selvityksen menetelmistä

Selvityksessä on ollut käytössä Vantaan rakennusvalvonnan arkiston piirustukset (Lupapistekauppa) sekä Vantaan kaupunginarkistossa säilytettävät alkuperäiset pääpiirustukset ja lupa-aineisto. Lisäksi on käytetty Vantaan karttapalvelun kartta- ja ilmakuva-aineistoja ja isännöitsijältä saatuja piirustuksia ja raportteja. Selvityksen valokuvat on kuvattu helmikuussa 2022. Selvitystä tehdessä sisätilat ovat olleet yksityiskäytössä, joten sisätiloissa on voitu vierailla ja valokuvata vain rajatusti. Rakennuksen suunnittelijaa Pekka Terävää on haastateltu selvitystä varten. Muut lähteet on mainittu lähdeluettelossa.

Vantaan kaupunginmuseon tutkijat Susanna Paavola ja Anne Silanto ovat osallistuneet selvityksen ohjaamiseen.

2 1980-luvun rakentamisesta ja arkkitehtuurista

1970-luvun rakentamisen huippuunsa hiottu tarkoituksenmukaisuus, taloudellisuus ja tehokkuus aiheuttivat vuosikymmenen loppua kohden enenevässä määrin vastaliikettä sekä arkkitehtien että yleisön parissa. Pelkistettyyn elementtirakentamiseen perustuvaa ulkoarkkitehtuuria ei koettu miellyttäväksi. Modernismin historiattomuuteen ja yhtenäiskulttuuriin vastattiin kansainvälisesti levinneiden postmodernismin oppien mukaisesti tavoittelemalla uudenlaista monimuotoisuutta, virikkeellisyttä ja viihtyisyyttä.

1980-luvun korkeasuhdanteen aikana Suomessa rakennettiin runsaasti mm. kunnantaloja, terveyskeskuksia, kouluja, päiväkoteja ja kirjastoja. Toimitilarakentamisessa työntekijöiden viihtyvyys oli nostettu esiin mm. Rakennushallituksen painottaessa jo vuonna 1980 käyttäjän tarpeiden merkitystä valtion rakentamisessa. Toimistoihin kaivattiin valoa ja väljyyttä. 1980-luvun puolivälissä alkoivat lisäksi yleistyä tietokoneet ja kookkaat näytöt, jolloin 1970-luvun työhuonemitoitus koettiin ahtaaksi. [4]

Suomalaisen postmodernismin taustalla vaikutti myös yhteiskunnallinen murros. 1960-luvulta alkanut nopea kaupungistuminen oli synnyttänyt lähiöitä, joiden juurettomiksi itsensä kokevat asukkaat kaipaivat nostalgiaa ja kasvottomat lähiöt kaipaivat identiteetin vahvistamista. Tähän vastattiin postmodernistiseen ajatteluun kuuluvalla paikallisuuden ja historian jatkumon korostamisella, regionalismilla. Suomessa regionalismin keulakuvaksi nousi ns. Oulun koulun arkkitehtien työt, etenkin Raili ja Reima Pietilän arkkitehtuuri. Oulun koululle oli tunnusomaista runsas punatiilen käyttö, puurakentamisessa käytetyt historialliset viittaukset ja arkkitehtuurin elämyksellisyys.

Postmodernismin ajan arkkitehtuuri pyrki puhuttelemaan yleisöä myös virikkeiden, huumorin ja populaarikulttuurin avulla. Modernismin säännöt ja ihanteet koettiin elitistisiksi. Arkkitehtuuri haluttiin tuoda lähemmäs tavallista kuluttajaa. Ajan kuvaa leimasi nousukauden kulutus- ja hyvinvointikeskeisyys. [5]

Aikakauteen rakentamiseen liitetään tunnusomaisia materiaaleja, kuten hetkellisesti suuren suosion saaneet laattapintaiset elementtijulkisivut. Tunnusomainen väriskaala sisälsi heleät pastellit, kuten mintunvihreän, taivaansinisen ja vaaleanpunaisen. Julkisivuihin saatiin visuaalista runsautta ja sattumanvaraisuutta esimerkiksi korostamalla ei-rakenteellisia osia, kuten katoksia, ikkunanpieliä, sisäänkäyntejä, tai jopa lisäämällä puhtaasti koristeiksi tarkoitettuja rakenteita.

3 Rakennusarkkitehti Pekka Terävä

Pekka Terävä (s.1938) on valmistunut rakennusarkkitehdiksi Tampereen Teknillisestä oppilaitoksesta v. 1965¹. Hänellä on ollut oma suunnittelutoimisto vuodesta 1968. Toimisto on toiminut nimellä Arkkitehtuuritoimisto Terävä Ky, Terävä-ryhmä ja Oy Terävä Group Ltd [6]. Terävä lopetti arkkitehtitoimintonsa v. 1991, jonka jälkeen hän jatkoi uraansa Venäjällä ja Virossa.

Laajimmillaan Terävän arkkitehtuuritoimistolla oli toimipisteet Vantaan lisäksi Tampereella, Joensuussa ja Oulaisissa, jolloin työntekijöitä oli enimmillään 69 [7]. Vaikka moni Terävän toimiston töistä sijoittuu pääkaupunkiseudulle, etenkin Vantaalle, on toteutuneita suunnittelukohteita kautta Suomen kymmeniä. Lisäksi Terävä on tehnyt lukuisia kilpailu- ja luonnossuunnitelmia ulkomaille, erityisesti Venäjälle ja toteuttanut kohteita mm. Moskovassa. Terävä itse kertoo olleensa tunnetumpi ulkomailla kuin Suomessa. Hän mainitsee Eestin television tehneen 1980–90 luvun vaihteessa hänen elämäntyöstään dokumenttielokuvan, jossa kuvattiin kohteita ympäri Suomea. Hän kertoo myös suunnittelevansa edelleen aktiivisesti 83-vuoden iässä. [7]

Terävän toimisto tunnetaan erityisesti 1970–80-lukujen vaihteessa tuotteluaan terveyskeskusten, vanhainkotien, koulujen ja kirjastojen suunnittelijana. [8] Suunnittelutöiden luettelo on mittava: yhteensä 50 terveysasemaa, 30 vanhainkotiä tai hoitolaitosta ympäri Suomea, 6 päiväkotia Espooseen, 15 koulua tai oppilaitosta ympäri Suomea, 20 muuta julkista rakennusta, kirjastoja ja nuorisotaloja, liike- ja toimistorakennuksia, Kesoil-Nesteen huoltoasemia, noin 20 omakotitaloa, useita kerros- ja rivitaloja.

Vantaalla sijaitsevia Terävän toimiston suunnittelukohteita ovat mm. Peijaksen sairaalan I vaihe, 1982–1990, Korson palvelukeskus ja vanhainkoti, Vantaa, 1989–1993, Iltatähti-hoitokoti, 2005–2006, Tikkurilan ammattikoulu, 1986–1987, Martinlaakson sivukirjasto, 1987–1988, Itä-Hakkilan sivukirjasto ja nuorisotalo, 1986–1988, Toimistotalo Vihertie 44, 1985–1986, Kiinteistö Oy Martinmiilu, 1987–1988, Kiinteistö Oy Simonrinne 1987. [9] [10]

Pekka Terävä itse mainitsee päätyökseen Peijaksen sairaalan ensimmäisen vaiheen. Hän kertoo myös, että ei ole koskaan ajatellut suunnittelutöidensä edustavan mitään arkkitehtonista tyyliä, vaan suunnittelun lähtökohdaksi on aina ollut ennen kaikkea toiminnallisuus, tontti ja ympäristö huomioiden [7].

Pekka Terävän tuotteluaikansa kauden suunnittelutyöt sijoittuvat 1980-luvulle, postmodernismin arkkitehtuurin aikakauteen. Terävän suunnitteleminen rakennusten ulkopinnoilla on 1970- ja 1980-luvuilla käytetty paljon punatiiltä (esim. Tampereen Adventtikirkko, Kurun terveysasema, Kalkun seurakuntakoti [11]), mutta esimerkiksi Peijaksen sairaalassa (1982–90) ja kuntoutuslaitos Pääskynpesässä (1986–1991, Ilomantsi) väri ja materiaalit ovat toisenlaisia. Rakennusten julkisivuissa esiintyy joitakin postmodernismin ajan tunnistettavia uutuuksia, kuten laattajulkisivuja, punavalkoraidallista väriä, neliöruutuisia ikkunoita, harjakattoja ja porrastornierkkereitä. Erityisesti punatiilisten kohteiden kautta Terävän arkkitehtuurissa on yhtäläisyyksiä Oulun koulun regionalistien töiden kanssa.

Suurin osa Terävän toimiston töistä on arkkitehtuuria, jota ei huomioitu suomalaisissa arkkitehtuurijulkaisuissa, mutta paikallisesti oman kunnan terveyskeskus tai koulu sai suuren merkityksen.

¹ Suomen ensimmäinen teknillinen oppilaitos perustettiin Tampereelle vuonna 1911. Suomen ensimmäiset rakennusarkkitehdit valmistuivat Tampereella vuonna 1960. [19] Vuonna 1965 avattiin Tampereelle Teknillisen korkeakoulun Hervannan toimipiste, jossa arkkitehtikoulutus alkoi vuonna 1969. [20] [21]

Kokonaan oman lukunsa Pekka Terävän suunnittelutöissä muodostavat futuristiset ja suurisuuntaiset luonnosasteelle jääneet projektit, kuten Cosmo Center, Portugali, 1993, Arctic Villace, Jamal, 1993, Bella Lovisa -kylpylä ja kongressihotelli, Loviisa, 1983, Luna Center -avaruuskeskus, Ylöjärvi, 1988–1992 [9].

Ylöjärven Luna Centerin eli ”Kuukylän” suunnittelussa Terävä teki yhteistyötä neuvostoliittolaisen arkkitehdin Zangar Pjurvejevin kanssa. Hanketta suunniteltiin Terävä-ryhmään kuuluneen konsulttiyritys Kuuluna Oy:n ja neuvostoliittolaisen yhteisyrityksen Kosmoluna A/O:n nimissä. Ylöjärven ja Tampereen rajalle yrityskylään suunniteltu avaruuskeskushanke kaatui 1990-luvun alun lamaan. [11]

Luettelo Pekka Terävän tärkeimmistä toteutuneista suunnittelukohteista, lähde: Pekka Terävä, Terävä ryhmä [9]

Peijaksen sairaala I vaihe, Vantaa, 1982-1990

Jokilaakson aluesairaalan laajennus ja saneeraus, Jämsä, 1980-1984

Kansainvälinen klinikka, Pietari, 2002-2004

Nokian terveysasema, 1975-1977

Jämsän terveysasema 1980-1989

Juankosken terveysasema, 1976-1978

Turengin terveysasema, 1983-1985

Pulkkilan terveysasema, 1978-1981

Laihian terveysasema, 1978-1980

Kurikan terveysasema, 1977-1978

Orimattilan terveysasema, 1983-1993

Merikarvian terveysasema, 1975-1976

Pyhätän terveysasema, 1976

Simpeleen terveysasema, 1975

Piippolan terveysasema, 1977

Ilomantsin terveysasema, 1977

Taalintehtaan terveysasema, 1978-1980

Laihian vanhainkoti ja päiväkeskus, 1978-1981

Oriveden vanhainkoti ja päiväkeskus, 1978-1979

Antinkartanon hoivakoti, Merikarvia, 1980-1981

Alajärven vanhainkoti ja päiväkeskus, 1982-1989

Vilppulan vanhainkoti ja päiväkeskus, 1982-1985

Noormarkun vanhainkoti ja päiväkeskus, 1983-1988

Pomarkun vanhainkoti ja päiväkeskus, 1985-1988

Sotainvalidien sairaskoti Taukokangas, Oulainen, 1985-1989

Ilomantsin kuntoutuslaitos Pääskynpesä, 1986-1991

Kalevan kuntoutuskoti, Kuhmo, 1988

Tammelan vanhainkoti ja terveysasema, Tampere, 1988

Kokemäen vanhainkoti ja päiväkeskus, 1988-1991

Bredantien palvelukeskus ja vanhainkoti, Kauniainen, 1989-1991

Korson palvelukeskus ja vanhainkoti, Vantaa, 1989-1993

Pöytyän vanhainkoti ja päiväkeskus, kehitysvammaisten asuntola, 1989-1991

Iltahähti hoitokoti, Vantaa, 2005-2006

Päiväkoteja 6 kpl, Espoo, 1998-1999

Moisin yläaste ja lukio, Ylöjärvi, 1979-1980

Lukion laajennus, Ylöjärvi, 1983-1985

Harjuntaustan yläaste, Tampere, 1985-1989

Kestilän maatalousoppilaitos (nykyään avovankila), 1983

Tikkurilan ammattikoulu, Vantaa, 1986-1987

Terveystieteiden oppilaitos, Oulainen, 1987-1993

Adventtikirkko, Tampere, 1970

Säyrylän vapaa-aikakeskus, Jämsä, 1985-1989

Luhamaan tulliasema, Viro, 1986

Seurakuntatalo, Merikarvia, 1978

Martinlaakson sivukirjasto, 1987-1988

Itä-Hakkilan sivukirjasto, Vantaa, 1986-1988

Itä-Hakkilan nuorisotalo, Vantaa, 1986-1988

Rientolan setlementin nuorisotalo, 1997-1999

Osuuspankin laajennus, Jalasjärvi, 1970

Toimistotalo Vihertie 44, Vantaa, 1985-1986

Kiinteistö Oy Martinmiilu, Vantaa, 1987-1988

Sampo Hiomatie, Helsinki, 1988-1991

Kiinteistö Oy Simonrinne, Vantaa, 1987

Kesoil-Nesteen huoltoasemia 33 kpl, 1982-1992

Omakotitaloja n. 20 kpl, 1965-2013

Vanhusten asuntoloita 8 kpl

Kerros- ja rivitaloja, 1965-2013

Toteutumattomia suunnittelukohteita [9]

Bella Loviisa, kylpylä ja kongressihotelli, 1983

Kuukeskus "Luna – 1992", 1987

Hotelli Peking, Kiina, 1986

Avaruuskeskus, Ylöjärvi, 1988-1991

Cosmo Center, Portugali, 1993

Monitoimitalo, Serlova-Pietari, 2000-2001

Business Center Repino, hotelli, tropiikkikylpylä, kongressikeskus, ulko- ja sisäurheilutiloja, Venäjä, 1995-1996

Viihdeuimahalli, Moskova, 1995

AIDS-lastensairaala, Lista, Kalmukia, 1991

Arctic Village, kaasukenttien huoltokaupunkeja Jamaliniemimaan Venäjälle, 1993

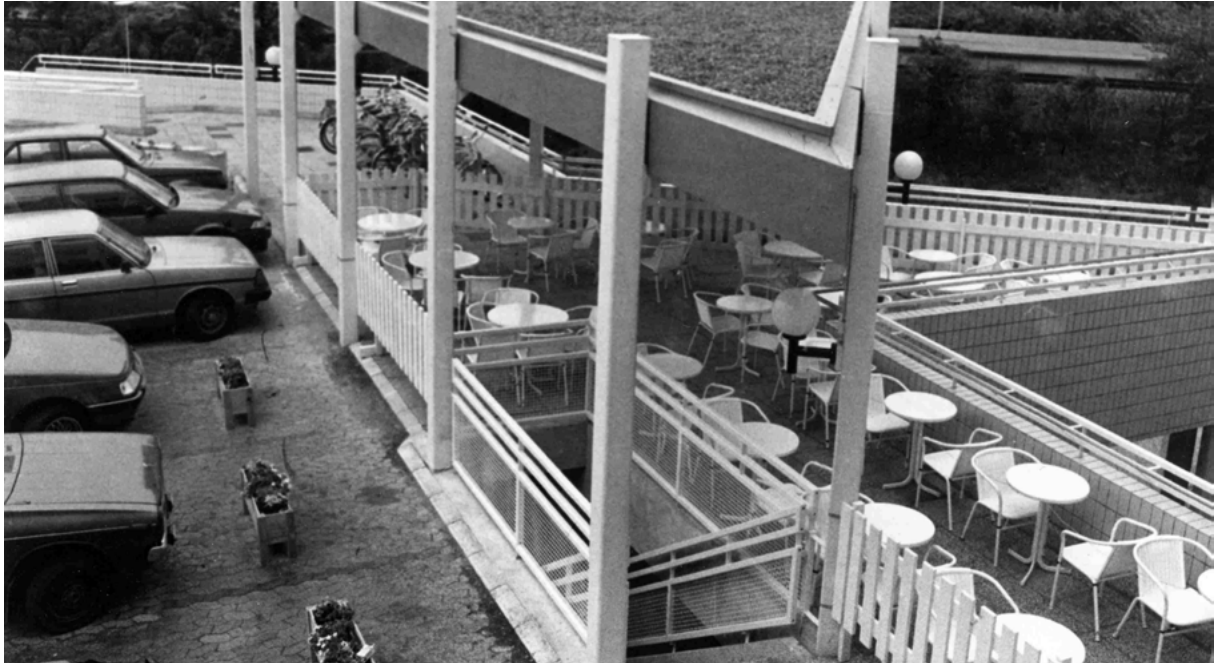
Liikekeskus Sotsiin, hotelleja, toimistohotelleja, asuntoja, ostoskeskuksia, ravintoloita, 2010

Kuva 3.1 Peijaksen sairaalan I vaihe kuvattuna 1990-luvulla, kuva: Scan-Foton ilmakuvakokoelma, Keravan museo (Finna)

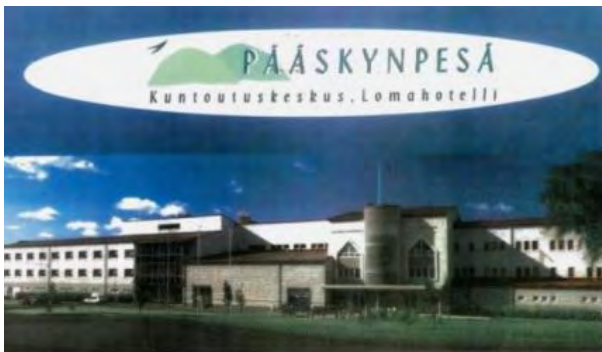

Kuva 3.2 Peijaksen sairaalan I-vaihe, kuva: Pekka Terävän CV

Kuva 3.3 Kiinteistö Oy Martinmiilu, Laajaniityntie 3, Martinlaakso, Vantaa, kuva: Reijo Vainio, kuvausajankohta v. 1988-1995 välillä, Vantaan kaupungin museo (Finna)

Kuva 3.4 Pääskynpesä kuntoutuslaitos Iломantsi, 1986-1991, kuva: Pekka Terävän CV

Pääskynpesä Iломantsi

Pääskynpesä, eteisaula ja uima-allas

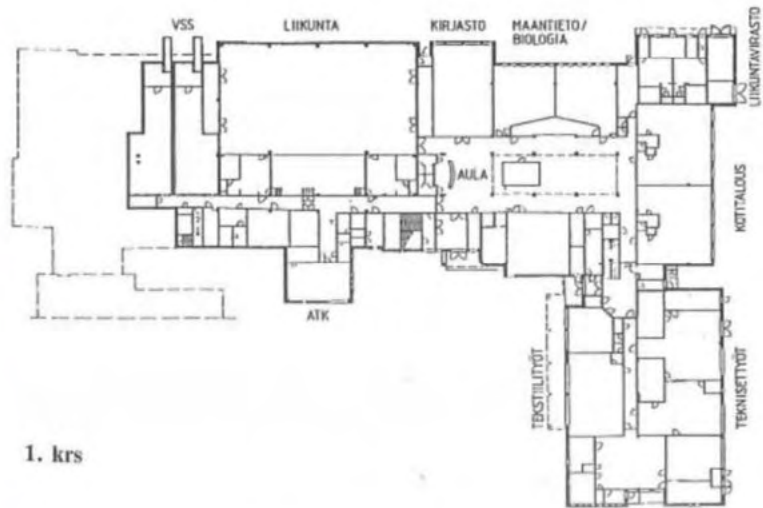
Harjuntaustan yläaste Tampere

Harjuntaustan yläaste, aula

Harjuntaustan yläaste, pääaula

1. krs

Harjuntaustan yläaste, pohjapiirros 1. krs

kuva 3.5 Harjuntaustan yläaste, Tampere, 1985-1989, kuva: Pekka Terävän CV

kuva 3.6 Luna Center avaruuskeskus, Ylöjärvi, suunnitelmaa, 1988-1991 kuva: Pekka Terävän CV

kuva 3.7 Tampereen adventtikirkko, 1970 kuva: Pekka Terävän CV

kuva 3.8 Korson palvelukeskus ja vanhainkoti, Vantaa, 1989-1993, kuva: Pekka Terävän CV

kuva 3.9 Laihian vanhainkoti ja päiväkeskus, ruoka- ja juhlasali, 1978-1981, kuva: Pekka Terävän CV

kuva 3.91 Terveystenhoito-oppilaitos, Oulainen, 1987-1993, kuva: Pekka Terävän CV

4 Alueen kehitys

Martinlaakson alue on muodostettu Martinkylän (Mårtensby) maarekisterikylän maille. Kylän kantalot olivat saaneet täältä maata isojaossa 1700-luvulla. Vanha Martinkylä sijaitsee Vanhan Nurmijärventien varrella, ja siellä on ollut maataloja jo 1500-luvulla [12].

Helsingin maalaiskunnan, myöhemmin Vantaan, kehitys painottui pitkään Tikkurilan ja kirkonkylän alueille. Vasta 1950-luvulla rakennettiin Länsi-Vantaalle laajempia jälleenrakennuskauden pientaloalueita, mm. Friherss (Vapaala), Askisto, Hämevaara, Ylästö ja Kivistö. Myös Martinlaaksoon kuuluvien Vihertien ja Kivimäen alueiden pientaloalueille on rakennettu osin jo 1950-luvulla.

Seutulan lentokenttä avattiin vuoden 1952 Olympialaisiin. Martinkylän lohkomista aloitettiin vuonna 1956, mutta vasta vuosina 1966–67 sovittiin siihen liittyvistä isoista aluerakentamiskohteista, joihin myös Myyrmäki, Martinlaakso ja Rajatorppa kuuluivat. Louhelan aluerakentamissopimus tehtiin vuosina 1964–1965. Myyrmäen asemakaavarunko on laadittu vuonna 1967. Martinlaakson kerrostaloalue on rakennettu pääosin vuosina 1968–75. Martinlaakson juna-asema otettiin käyttöön vuonna 1975 ja sen myötä matka Helsingin keskustaan M-junalla oli vain 20 minuuttia.

Kolmostien muuttaminen Hämeenlinnan moottoritieksi suunniteltiin 1960-luvulla ja samalla laadittiin maankäyttömalleja tiesuunnitelmien tueksi. Suomi autoistui kiihtyvällä tahdilla jälleenrakennuskauden aikana. Liikennesuunnittelussa lähtökohtana oli autoliikenteen vapaa kasvu. Myös Kehä III rakentaminen ajoittui 1960-luvun alkupuolelle.

Ylästön ja Hämeenlinnan väylän väliin jäävä Silvolan tekojärvi rakennettiin pääkaupunkiseudun vesivarastoksi ja otettiin käyttöön vuonna 1962. Vantaanjoki virtaa tällä alueella Hämeenlinnan väylän ja Silvolan tekojärven välissä.

Vantaankosken juna-asema otettiin käyttöön vuonna 1991. Martinlaakson keskustassa juna-aseman ympärillä on 2010-luvulla ollut nähtävissä kehitys, jonka myötä kaupunkirakennetta tiivistetään ja rakennuksia korvataan maankäytöltään aiempaa tehokkaammaksi. Kehäradan valmistuminen vuonna 2015 yhdisti alueen vielä tiiviimmin osaksi pääkaupunkiseudun työpaikka-alueita ja kiihdytti täydennysrakentamista. Martinlaakso kuuluu osaksi Myyrmäen suuraluetta.

Martinlaaksossa on asukkaita 12 000. 80 % alueen asunnoista on kerrostaloissa. Martinlaaksoa halkoo viheralueiden vyöhyke, joka muodostuu Jokuomanpuistosta ja Viherpuistosta. [13] [14]

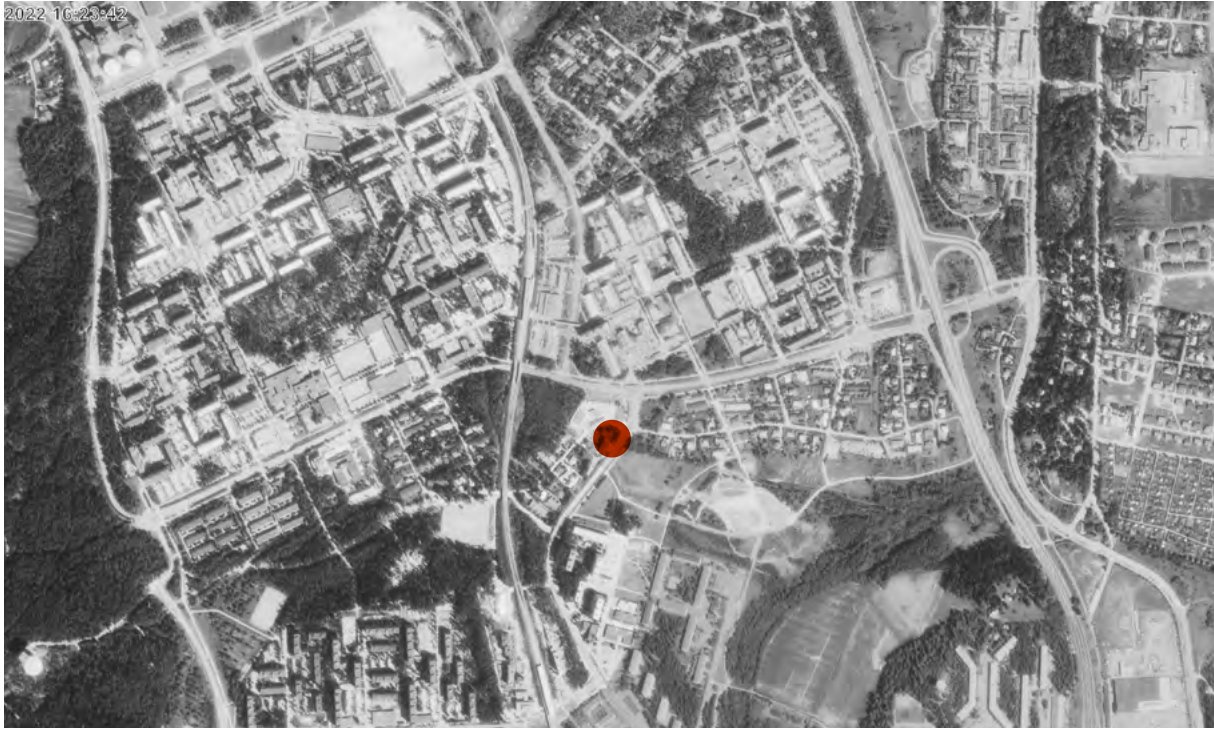
1980-luvun rakennuskantaa Martinlaaksossa edustaa mm. kulttuuritalo Martinuksen, Martinlaakson lukion ja Mercurian muodostama kokonaisuus (arkkitehtitoimisto Perko & Rautamäki, rv. 1986) ja Koy Martinmiilu, johon sijoittuu mm. kirjasto ja toimitiloja (arkkit. Pekka Terävä, rv. 1988)

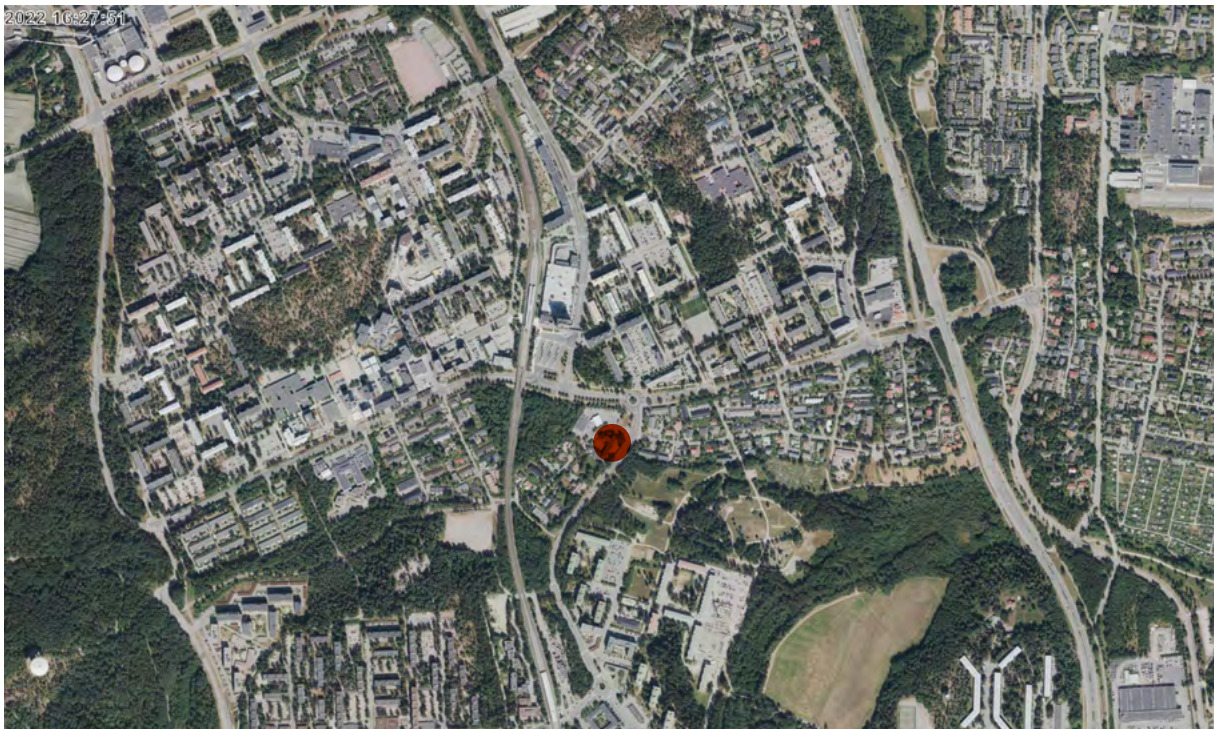
kuva 4.1 Ortoilmakuva v. 1954. Kuva Vantaan kaupungin karttapalvelu

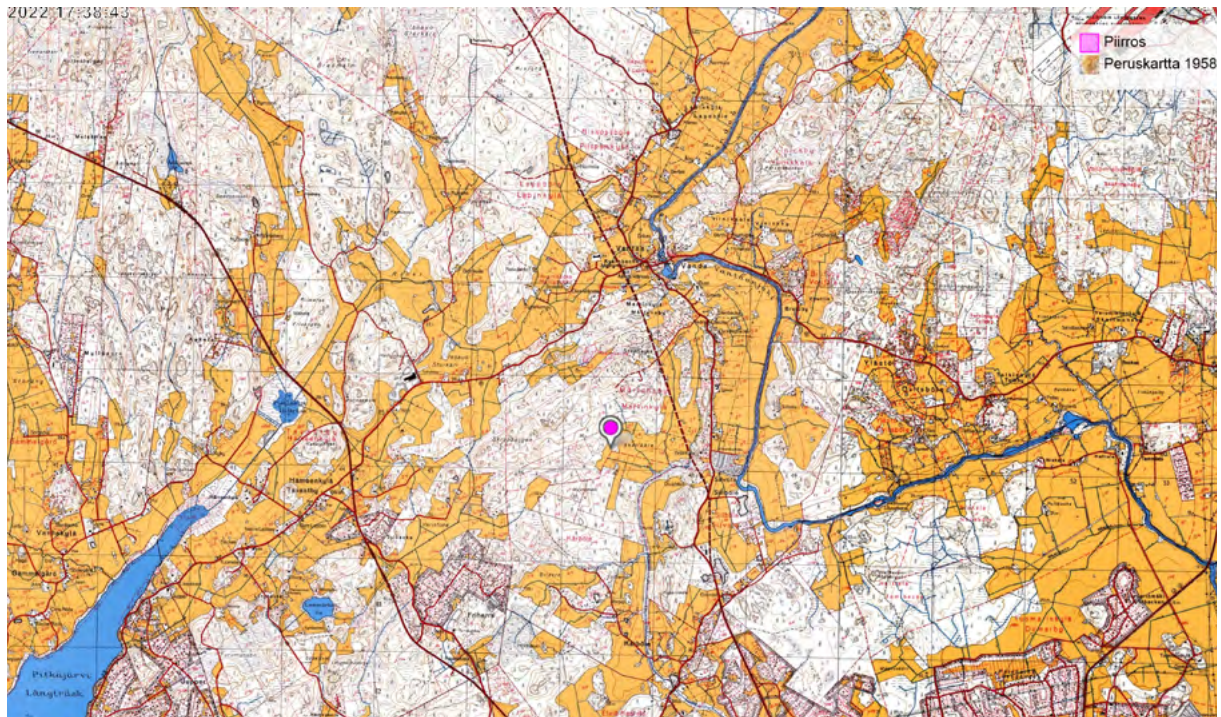
kuva 4.2 Ortoilmakuva v. 1976. Kuva Vantaan kaupungin karttapalvelu

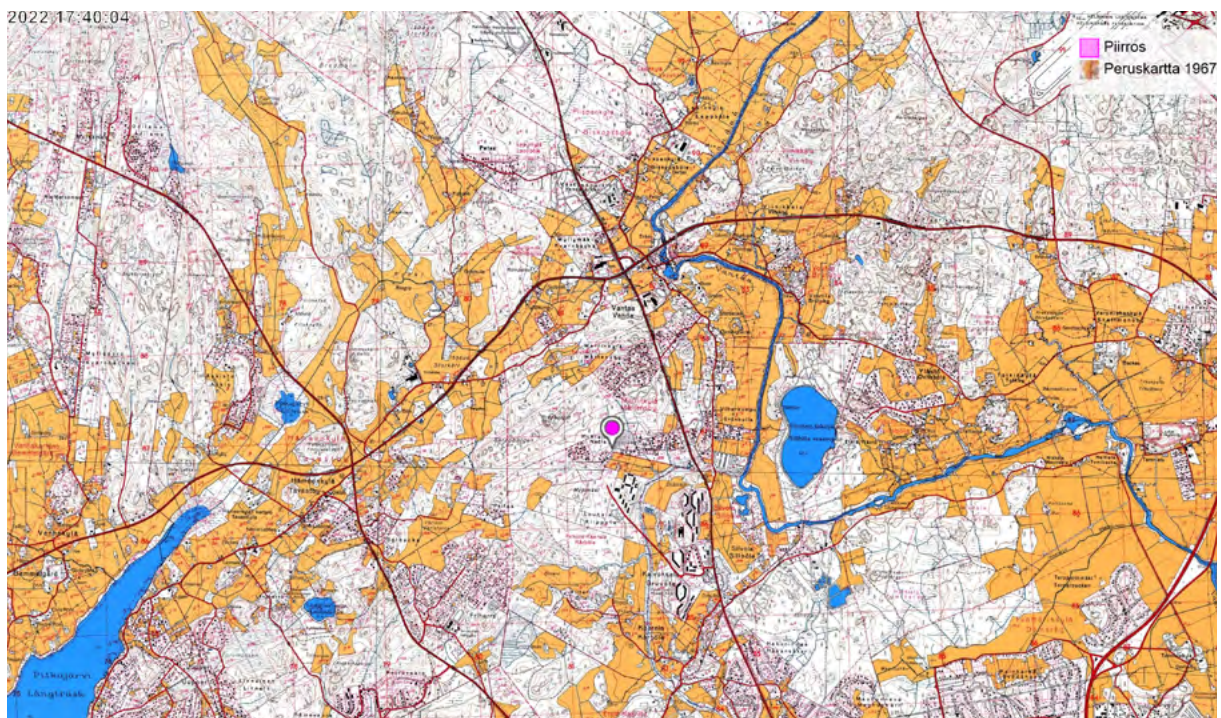
kuva 4.3 Ortoilmakuva v. 1986. Kuva Vantaan kaupungin karttapalvelu

kuva 4.4 Ortoilmakuva v. 2021. Kuva Vantaan kaupungin karttapalvelu

kuva 4.5 Vantaan peruskartta v. 1958. Martinkylän alue on vielä rakentamatta. Kuva Vantaan kaupungin karttapalvelu

kuva 4.6 Vantaan peruskartta v. 1967. Martinkylän alueelle on rakennettu pientaloja ja ensimmäiset Louhelan ja Kaivokselan kerrostaloalueet. Kuva Vantaan kaupungin karttapalvelu

kuva 4.7 Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri v. 2017. Kuva Vantaan kaupungin karttapalvelu / Maanmittauslaitos

kuva 4.8 Martinlaakson bussiasema, ostoskeskus ja juna-asema, kuva Martinlaaksontien suunnalta

5 Vihertie 44–46 rakennus

Kohde sijaitsee Martinlaaksontien eteläpuolella Louhelantien ja Vihertien risteyksessä. Martinlaaksontien ytimen muodostavat juna- ja bussiasemat sekä ostoskeskus sijaitsevat vain noin 400 metriä kohteesta pohjoiseen. Naapuritontilla on huoltoasema. Välittömässä läheisyydessä eteläpuolella on Jokiuoma-puiston lähivirkistysalue. Martinlaaksontien samalla puolella oleva naapurusto muodostuu omakoti- ja rivitaloista. Vanhimmat omakotitaloista ovat 1950-luvulta, mutta moni omakotitontti on rakennettu vasta myöhemmillä vuosikymmenillä ja osalle on omakotitalon sijaan rakennettu rivitalo. Vihertie 44-46 pääosin liiketiloja käsittävänä rakennuksena on poikkeus asuinvaltaisella alueella, samoin kuin viereinen huoltoasema.

Pekka Terävä kertoo, että ”kolme kaveria” muodostivat kiinteistöyhtiön ja hankkivat Vihertie 44–46 tontin rakentamista varten. Rakennus suunniteltiin alun perin omaan käyttöön. Tontin valintaan vaikutti mm. se, että pihaan mahtui riittävästi autopaikkoja. Terävän arkkitehtuuritoimiston lisäksi ensimmäisiä käyttäjiä olivat Glamox, joka toi maahan valaisimia ja tarvitsi näyttely- ja toimistotilaa, sähkösuunnittelutoimisto Sähkökonsultit ja LVI-suunnittelutoimisto Olavi Pohjalainen. Suunnittelutoimistot suunnittelivat ja rakennuttivat tilat omiksi toimitiloikseen. Terävällä oli myös oma asunto rakennuksessa. Toimistoilla oli yhteisiä kokous- ja saunatiloja kellarikerroksessa [7].

Rakennuksen arkkitehtuurista Pekka Terävä nostaa esiin runsaan luonnonvalon tavoittelun. Rakennuksen vinoilla kattoikkunoilla saatiin tiloihin ylävaloa. Terävä kertoo, että hän panosti henkilökohtaisesti tämän kohteen arkkitehtisuunnitteluun [7].

kuva 5.1 Martinlaaksontien näkymä junaradan sillan alta. Bussiaseman liittymä etualalla, taaempaan Louhelantien liittymän liikenneympyrä ja oikealla puiden takana Vihertien huoltoasema ja Vihertie 44-46 rakennus.

kuva 5.2 Näkymä Martinlaaksontien kevyen liikenteen väylältä kohti Louhelantien liittymän liikenneympyrää. Oikealla Vihertien huoltoasema ja huoltoaseman takana Vihertie 44-46 rakennus.

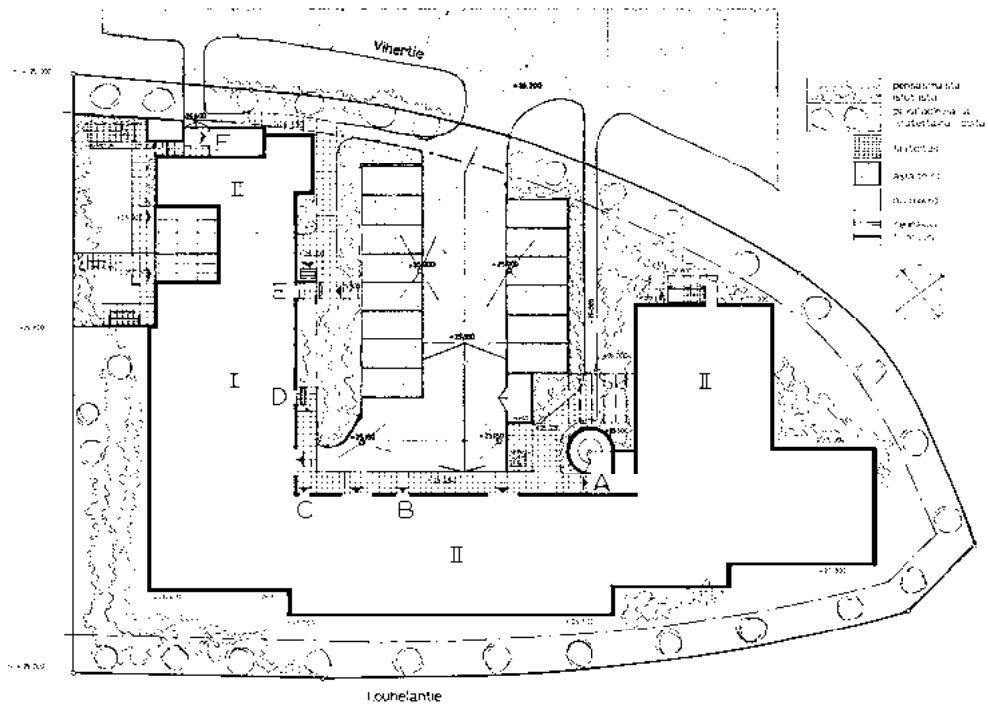
kuva 5.3 Vihertie 44-46 toimistojen julkisivu Martinlaaksontien suuntaan. Etualalla huoltoaseman piha.

*kuva 5.4 Näkymä Vihertien ja Louhelantien risteyksestä kohti Martinlaakson asemaa. Etualalla huolto-
aseman piha.*

kuva 5.5 Näkymä Vihertietä lounaaseen Vihertie 44-46 kohdalta.

kuva 5.6 Alkuperäinen pihasuunnitelma, Arkkitehtuuritoimisto Terävä Ky, lähde: Vantaan kaupunginarkisto

5.1 Ulkotilat ja rakennuksen hahmo

Tontti muodostaa Louhelantien ja Vihertien väliseen kiilan päätteeseen. Viereisellä tontilla on huoltoasema, kaakkoispuolella Louhelantien takana aukeaa laaja Jokuoman puistoalue. Viereisillä tonteilla ja lähialueilla on 1-2-kerroksisia pien- ja rivitaloja. Pohjoisessa on Martinlaaksontie ja Louhelan liittymän liikenneympyrä. Junarata kulkee länsipuolella noin 200 m etäisyydellä ja sitä ympäröivällä reunavyöhykkeellä kasvaa runsas puusto. Alue on pysynyt 1980-luvulta saakka melko samanlaisena. Kaksikerroksinen toimistorakennus ei mittakaavaltaan ole suuresti poikennut naapuruston pien- ja rivitaloalueen muusta rakennuskannasta, joka piiloutuu teitä reunustavien puiden taakse.

Pohjaltaan U-muotoinen 2-3-kerroksinen rakennusmassa täyttää koko tontin ja avautuu sisäpihaksi luoteeseen huoltoaseman suuntaan. Piha laskee loivasti kohti rakennusta. Sisäpihan puolella on kaikkien huoneistojen sisäänkäynnit, pois lukien alkuperäinen asuinhuoneisto, jolla on oma sisäänkäynti Vihertien puoleisesta päädyistä. Pihan keskelle sijoittui jo alun perin pysäköintialue 15 autopaikalle. Lisäksi 5 autopaikkaa on sijoitettu rakennukseen.

Tonttia reunustamaan suunniteltiin asemapiirroksen mukaan puurivistö kaikilla kolmella tiehen rajautuvalla suunnalla. Käytännössä tontin pohjoiskulmaan näyttäisi olevan jätetty enemmän luonnonvaraista puustoa kuin suunnitelmissa. Vuoden 1986 ilmakuvaan mukaan tontille olisi jätetty jo rakentamisvaiheessa kasvillisuutta. Louhelantien puoli pihasta on muutettu myöhemmin pysäköintialueeksi.

Asuinhuoneistoilla on jo rakentamisvaiheessa ollut yksityisempi piha-alue tontin lounaislaidalla. Piha muodostuu aidatusta terassialueesta.

Rakennuksen massoittelu tontilla on vapautunutta verrattuna aiempien vuosikymmenten toimistorakentamiseen. Porrastorni erillisenä, epäsymmetrisesti sijoitettuna massana, on postmodernistiselle arkkitehtuurille tyypillinen elementti. Massoittelussa näkyy erottelu toimistotiloihin ja hieman erilleen muusta erotettuun asunto-osaan.

kuva 5.11 Rakennuksen lounaisjulkisivua. Asunto-osa etualalla.

kuva 5.12 Sisäpiha ja porrastorni.

kuva 5.13 Kuva 1. kerroksen luhtikäytävältä kohti asunto-osaa.

kuva 5.14 Sisäpiha huoltoaseman suunnasta.

kuva 5.15 Louhelantien suuntaan rakennus jää puuston peittoon.

kuva 5.16 Sisäpihan porrastornin kautta on sisäänkäynti luhtikäytävälle, jolta on kulku toimistohuoneistoihin.

kuva 5.17 Porrastornin kyljessä on muurattu lisäosa, jossa on ollut jätetila, postilaatikot ja pyöräkatos.

kuva 5.18 Yksityiskohta porrastornin edustalta. Pyörille tarkoitettu osa on käytössä tupakointikatoksena.

kuva 5.19 Kuva kellarikerroksesta porrastornin edustalta, luhtikäytävän alta. Ovesta on kulku yhteiskäyttöisiin sauna- ja neuvottelutiloihin.

5.2 Julkisivut

Vihertie 44 rakennuksessa on kellarikerros ja 1–2 kokonaan maanpäällistä kerrosta. Pihan puolella kellarikerros on maanpäällinen sisäänkäyntikerros, kadun puolella se on puoliksi maanalainen. Louhelantielle suuntautuvalla itäjulkisivulla ja pohjoiseen suuntautuvalla julkisivulla tiilipintaiset elementit kääntyvät julkisivun yläosalla viistoiksi haukaten valoa kattoikkunoihin. Korkean toisen kerroksen kattoikkunalliset tilat olivat alun perin isompia toimistohuoneistoja. Viistot tiilipintaiset julkisivuelementit on myöhemmin pellitetty.

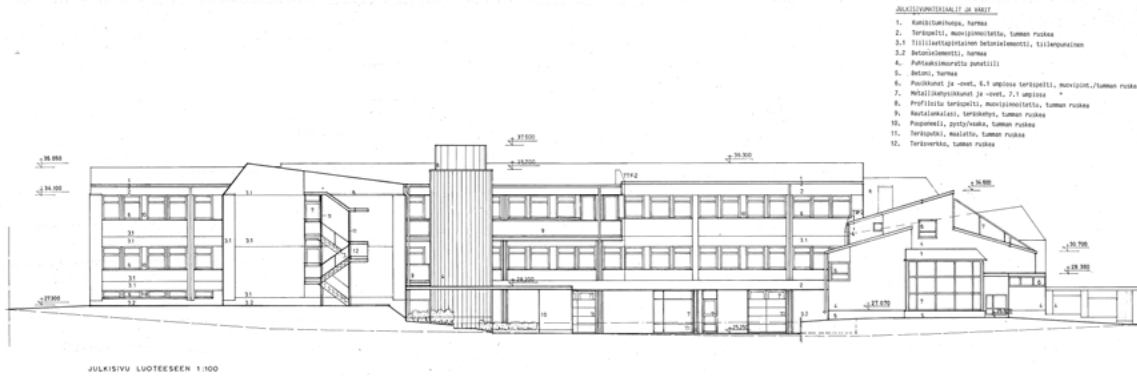
Ensimmäisen kerroksen toimistotiloissa on nauhaikkunat, joiden välit on päällystetty tumman ruskealla pellillä. Rakennusrungon pilarirakenne näkyy julkisivulla pystysuuntaisena tiililaattapintaisena aiheena ja muodostaa yhdessä vaakasuuntaisten julkisivuelementtien kanssa verkkomaisen struktuurin. Kapeiden elementtien tiililaatat on ladottu eri suuntaisesti kuin kenttiä muodostavien julkisivuelementtien. Sokkeli on betonia. Kellarikerroksen ikkunat sijoittuvat sokkelin ja tiilijulkisivun rajaan kapeaksi nauhaksi.

Rakennuksen sisäpihan puolella toimistotiloihin kytkeytyy pyöreä tiilipintainen porrastorni, jonka yläosa on tummanruskeaa profiilipeltiä. Kylmän porrastornin ja luhtikäytävän kautta on kulku isoimpiin toimistohuoneistoihin 1. ja 2. kerroksessa.

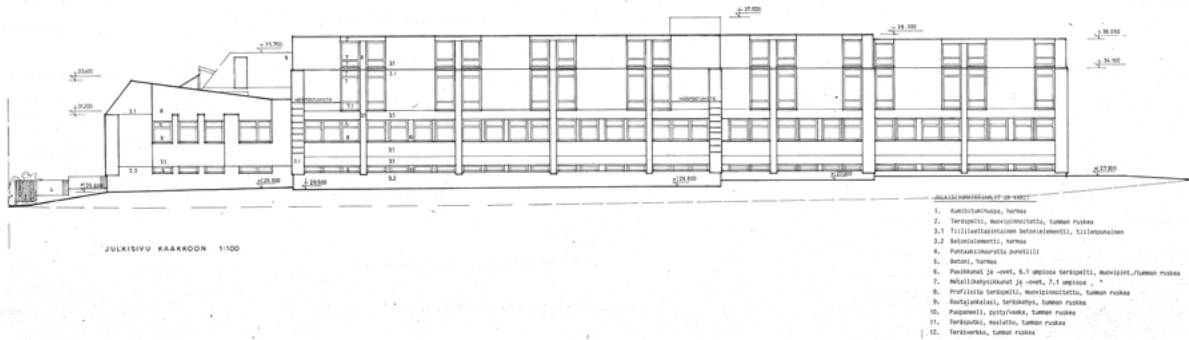
Luoteeseen avautuvan pihajulkisivun ikkunat ovat nauhamaisia. Kellarikerros on hieman sisäänvedetty. Kellarikerroksen tiloihin on kulku suoraan pihalta. Erillisiä aulatiloja tai pääsisäänkäyntiä rakennuksessa ei ole.

Lounaisen siiven päätyyn sijoittui alun perin rakennuksen ainoa asunto. Asunnossa on kolme kerrosta ja sen sisäänkäynti on erillinen ja sijoittuu päätyyn. Rakennusvaiheessa toteutettiin kaksi asuntoa alkuperäisistä lupa-asiakirjoista poiketen (toimisto 16 toteutettiin asuntona). Asunnon ja kolmikerroksisen toimistosiiven väliin jää kaksikerroksinen toimisto-osa, jonka pienempiin toimistohuoneistoihin on käynti sisäpihalta sisäisten kierreportaiden kautta. Näitä toimistohuoneistoja on myöhemmin muutettu asunnoiksi. Rakennuksen julkisivuissa, erityisesti lounaaseen suuntautuvalla puolella, näkyy alkuperäinen jako kahteen erilliseen toimintaan, asumiseen ja toimistotiloihin, erilaisena massoitteluna ja aukotuksena.

Julkisivut ovat pääosin punatiililaattapintaisia sandwichelementtejä. Vähäiset osat ovat puhtaaksi-muurattua punatiiltä. Osa julkisivusta on pellitetty tummanruskealla profiilipellillä ja osa ruskeaksi maalatulla puupaneelilla.

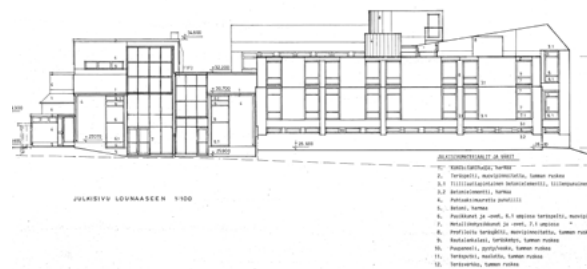
kuva 5.21 Alkuperäinen pääpiirustus, pihajulkisivu luoteeseen, Arkkitehtuuritoimisto Terävä Ky, lähde: Vantaan kaupunginarkisto

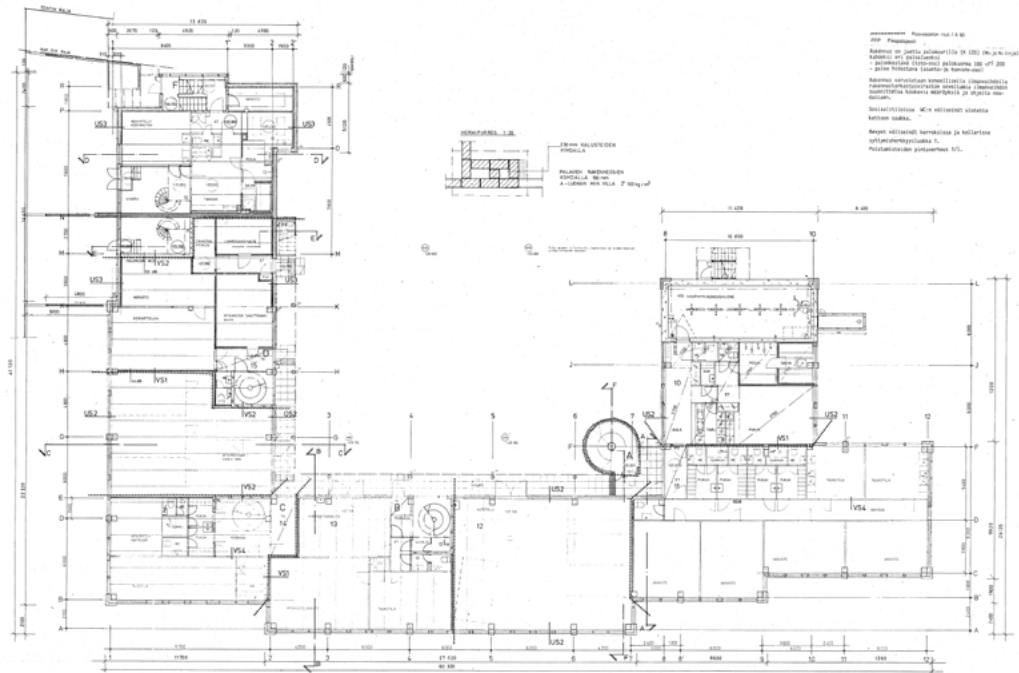
kuva 5.22 Alkuperäinen pääpiirustus, julkisivu kaakkoon Louhelantielle, Arkkitehtuuritoimisto Terävä Ky, lähde: Vantaan kaupunginarkisto

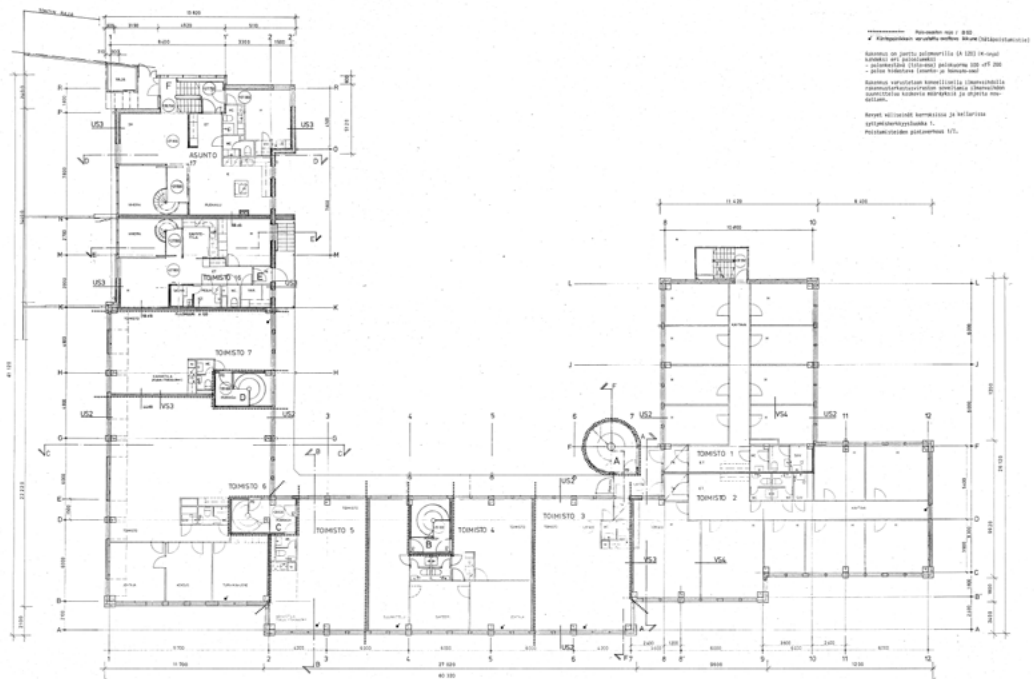
kuva 5.23 Alkuperäinen pääpiirustus, julkisivu koilliseen, Arkkitehtuuritoimisto Terävä Ky, lähde: Vantaan kaupunginarkisto

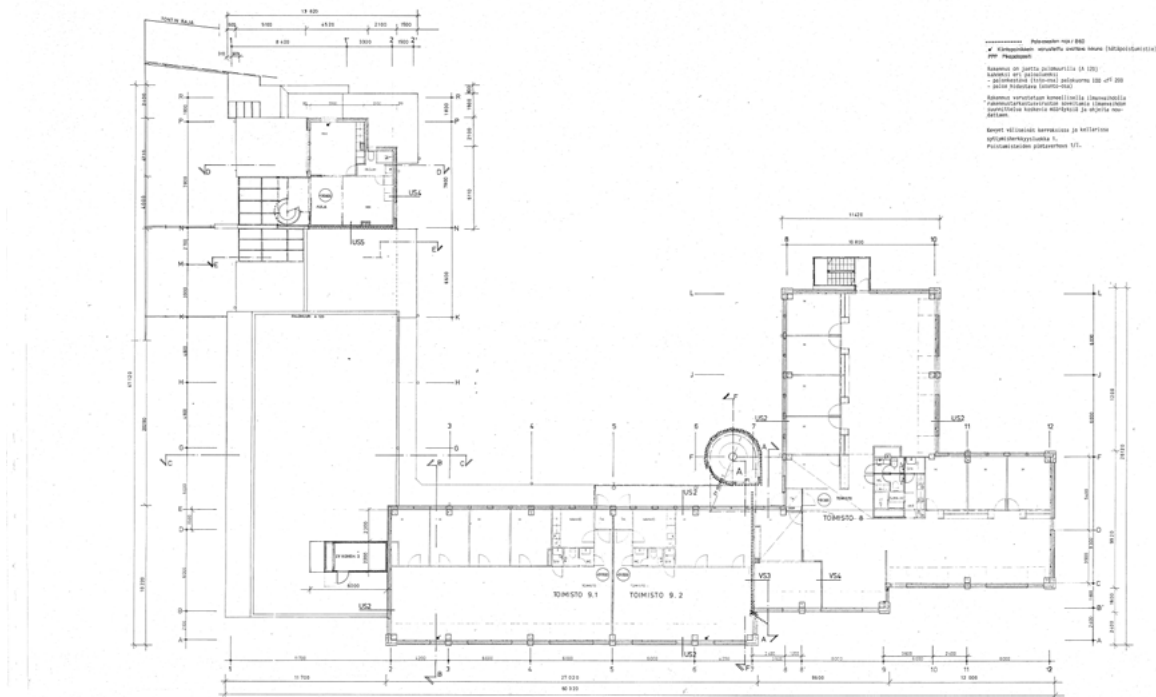
kuva 5.24 Alkuperäinen pääpiirustus, julkisivu lounaaseen, Arkkitehtuuritoimisto Terävä Ky, lähde: Vantaan kaupunginarkisto

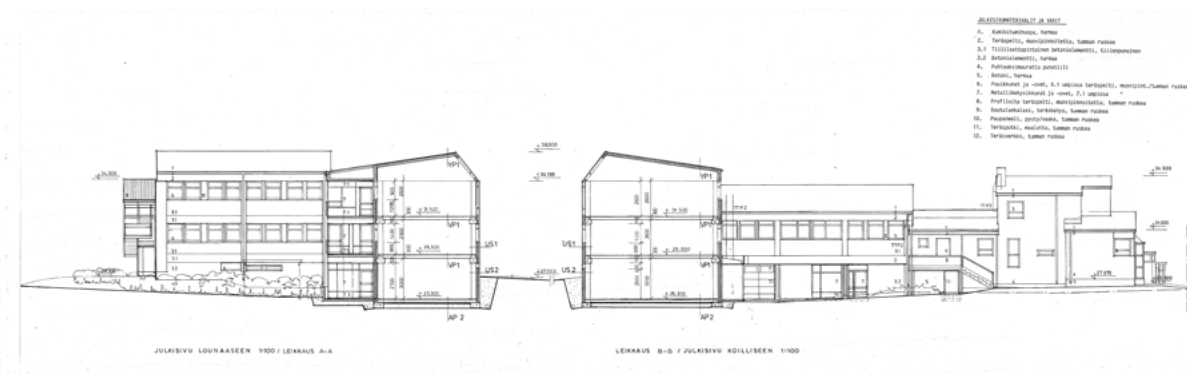
kuva 5.25 Alkuperäinen pääpiirustus, kellarikerroksen pohjapiirustus, Arkkitehtuuritoimisto Terävä Ky, lähde: Vantaan kaupunginarkisto

kuva 5.26 Alkuperäinen pääpiirustus, 1. kerroksen pohjapiirustus, Arkkitehtuuritoimisto Terävä Ky, lähde: Vantaan kaupunginarkisto

kuva 5.27 Alkuperäinen pääpiirustus, 2. kerroksen pohjapiirustus, Arkkitehtuuritoimisto Terävä Ky, lähde: Vantaan kaupunginarkisto

kuva 5.28 Alkuperäinen pääpiirustus, leikkaukset, Arkkitehtuuritoimisto Terävä Ky, lähde: Vantaan kaupunginarkisto

5.3 Sisätilat

Rakennuksen isommat toimistohuoneistot sijoittuivat keskikerroksen ja ylemmän kerroksen pohjoispuolelle. Ylemmän kerroksen tilat ovat korkeampia ja niiden sisäkatto on viisto. Ikkunat jatkuvat viistoiksi kattoikkunoiksi. Kaltevat kattopinnat on päällystetty listakiinnitteisillä akustiikkalevykentillä, jotka ovat mahdollisesti alkuperäisiä. Tiloissa ei ole alakattoa. Näkyvillä olevat katot ovat ruiskurapatuja elementtipintoja. Ilmanvaihtokanavat ja päätelaitteet ovat näkyvissä.

Rakennuksessa ei ole pääsisäänkäyntiä tai sisäänkäyntialuetta. Jokaiseen huoneistoon on oma sisäänkäynti ulkotiloista. Sisäpihan porrastornin kautta kuljetaan 1. ja 2. kerroksen toimistojen sisäänkäynneille johtavalle luhtikäytävälle. Punatiilistä muurattu porrastorni on todennäköisesti tarkoitettu puolilämpimäksi tilaksi. Porras on elementtirakenteinen kierreporras. Portaassa on lasiovet, mutta ei ikkunoita.

Kellarikerroksen yhteistiloina on saunaosasto ja neuvottelutila, johon liittyy keittokomero. Neuvottelutila on samalla väestönsuoja. Saunaosaston pesutilojen seinillä on valkoinen pienehkö laatta, lattiassa siniharmaa laatta. Katossa on puupanelointi. Saunaosaston pinnat ja kalusteet ovat mahdollisesti osittain alkuperäisiä. Keittiö- ja neuvottelutilat ovat tavanomaisia, seinät valkoiseksi maalattuja, lattiassa tekstiilimatto. Alkuperäistä harmaata kvartsvinyylilaattaa on jäljellä osittain myös toimistotiloissa. Vinyylilaatoissa on tutkimuksessa todettu olevan asbestia. [15]

Sisätilojen seinäpinnat ovat pääosin valkoiseksi maalattuja levy- tai betonielementtipintoja.

Toimistotilojen alkuperäinen yleisvalaistus on todennäköisesti ollut vielä tiloissa jäljellä olevat kiskoihin kiinnitetyt luurankovalaisimet, eli laatikkomaiset loisteputkivalaisimet, joissa on säleikkö. Korkeissa tiloissa on myös seinävalaisimia. Tiloissa on ollut valaisinvalmistaja Glamoxin myyntinäyttely ja toimisto, joten osa valaisimista saattaa olla myös mallikappaleita.

kuva 5.31 Vihertien asunto ulkopuolelta, kuvattu 1980-luvun lopulla, kuva: Pekka Terävä

kuva 5.32 Vihertien asunto, kuvattu 1980-luvun lopulla, kuva: Pekka Terävä

kuva 5.33 Vihertien asunto, kuvattu 1980-luvun lopulla, kuva: Pekka Terävä

kuva 5.34 Vihertien asunto, kuvattu 1980-luvun lopulla, kuva: Pekka Terävä

kuva 5.35 Vihertien asunto, kuvattu 1980-luvun lopulla, kuva: Pekka Terävä

kuva 5.36 Ylimmän kerroksen toimistotilan pääty. Vinokattoisessa huoneistossa on golf-harjoitustila, jonka vuoksi ikkunat on suojattu palloverkolla. Ilmanvaihtokanavat ja päätelaitteet ovat näkyvillä.

kuva 5.37 Ylimmän kerroksen toimistotilan vinoja kattopintoja.

kuva 5.38 Arkkitehtitoimisto Terävän sisätilaa, kuvattu 1980-luvun lopulla, kuva: Pekka Terävä

kuva 5.39 Porrastorni sisältä.

5.4 Rakenteet ja talotekniikka

Rakennuksen kantava runko muodostuu betonipilareista ja -palkeista sekä välipohjan ontelolaatoista. Ulkoseinät ovat pääosin betonisia sandwich-elementtejä. Porrastorni on paikalla muurattu tiilirakennus.

Vesikatto on päällystetty bitumikermillä. Korjaustarvearvion mukaan se on vastikään uusittu. [16] Katon kaltevat osat kattoikkunoiden välissä on päällystetty konesaumattulla pellillä, mutta alkuperäisissä suunnitelmissa ne ovat tiililaattapintaisia kuten ulkoseinäelementit. Kattoikkunat on mahdollisesti uusittu. Rakennuksessa on alkuperäisten suunnitelmien mukaan ollut sekä puuikkunoita (nauhaikkunat) että metalli-ikkunoita (isommat ikkunat). Asunto-osan julkisivupiirustusten mukaisia neliöruutujakoja ei ole toteutettu samanlaisina, vaan ikkunat ovat ilman välipuitteita.

Rakennuksessa on koneellinen ilmanvaihto. Ilmanvaihtokone sijaitsee porrastornin päällä.

kuva 5.41 Toimisto-osan julkisivua.

kuva 5.42 Toimistotilojen nauhaikkunajulkisivua sisäpihan puolella.

kuva 5.43 Asunnon julkisivua ja terassin aitaa.

5.5 Muutokset

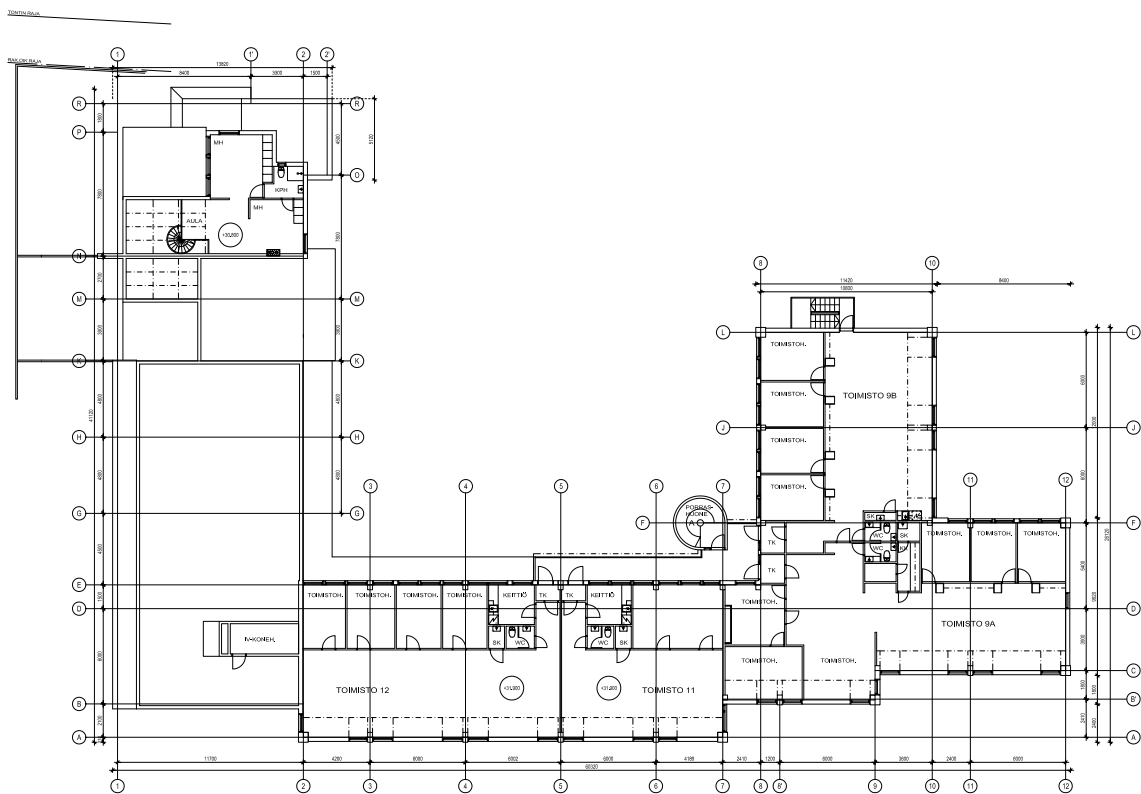
Luettelo lupatunnuksista, lähde: Lupapistekauppa / Vantaan rakennusvalvonta

- Uudisrakennus v. 1985
 - o Lupatunnus: 1715-84-A ja 0992-85-A (IV-suunnitelma)
 - o Suunnittelija: Pekka Terävä, rakennusarkkitehti / Arkkitehtuuritoimisto Terävä Ky
- Tilapäisen pysäköintialueen rakentaminen v. 2007
 - o Lupatunnus: 17-1133-07-C
 - o Suunnittelija: Leila Tuominen, rakennusarkkitehti / Arkkitehtitoimisto Forma Futura Oy
- Toimistohuoneiston muutos asuinhuoneistoiksi ja julkisivumuutos, tilapäisen pysäköinti-alueen pitäminen paikallaan v. 2009
 - o Lupatunnus 17-0379-09-D
 - o Suunnittelija: Arkkitehtitoimisto Forma Futura Oy
- Toimistorakennuksen maanpäällisen kellarikerroksen muuttaminen liiketilaksi (kuntosali), v. 2011
 - o Lupatunnus 17-0820-11-B
 - o Suunnittelija: Juhani Harju, arkkitehti / Arkkitehtitoimisto Juhani Harju Oy
- Parvekelasitukset, v. 2016
 - o Lupatunnus: 17-0975-16-C
 - o Suunnittelija: Johanna Kiminkinen
- Käyttötarkoituksen muutos v. 2019 Haettu lupaa muuttaa toimistot 1,2 ja 3 asunnoiksi ja asuntojen aputilojen rakentamiselle sekä inva-hissin lisäämiselle. Muutoksen jälkeen uusi asuntoja 10 ja vanhoja 13, yhteensä 23 asuntoa.
 - o ei lupatunnusta, ei toteutettu
 - o Suunnittelija: Leila Tuominen, rakennusarkkitehti / Arkkitehtitoimisto Forma Futura Oy
- Vuonna 2016 haettu kaavamuutos 022337 kohteen käyttötarkoituksen laajentamiseksi asunnoille ja v. 2000 kellaritilasta erotetulle 216 m² liiketilalle. Käyttötarkoitus muutettu AL / Asuin-liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

5.6 Käyttö ja toiminnallisuus

Rakennus on osittain alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan toimistona, osa toimistoista on muutettu asunnoiksi. Hybridikäytössä asuminen on jäänyt toissijaiseksi ainakin piha-alueita ajatellen. Asunto-puoli suuntautuu pientaloalueen suuntaan ja liittyy enemmän naapurustoon kuin loppuosa rakennuksesta.

Nykyisiä toimijoita kiinteistössä ovat mm. kuntosali Myyr-Body, Kauneussalonki Christina's Beauty, Ekholm Marketing, Martinlaakson autokoulu ja golf-harjoitussali. Arkkitehtitoimisto Forma-Futura Oy on toiminut kiinteistössä viime vuosiin saakka.

kuva 5.51 2. kerroksen pohjapiirustus v. 2012 tilanteessa. Arkkitehtitoimisto Juhani Harju Oy.

6 Yhteenveto

6.1 Säilyneisyys ja kunto

Viher- ja Louhelanteiden lähiympäristö Martinlaaksontien eteläpuolella on säilynyt rakentamisajan-kohdasta saakka mittakaavaltaan samanlaisena, pien- ja rivitalovaltaisena asuinalueena. Martinlaakson aseman läheisyydessä tien pohjoispuolella alue muuttuu väljäksi kerros- ja pienkerrostalojen lähiöksi. Kaupunkirakentamisen tiivistäminen on toistaiseksi ollut maltillista ja kohdistunut juna-aseman ympäristöön.

Vihertie 44-46 tontin ulkoalueiden muutokset ovat koskeneet pysäköintialueen lisäämistä. Muutoin ulkoalueet ja rakennuksen ulkomuoto vastaavat alkuperäistä asua.

Rakennuksen sisätiloja on muutettu siltä osin, kun toimistoja on muutettu asunnoiksi. Myös alkuperäisen käyttötarkoituksen mukaista sisätilaa on jäljellä. Rakennuksen kunto on ikäisekseen hyvä [16].

6.2 Yhteenveto ja arviointi

Hyvällä sijainnilla ja raideliikenneyhteyksillä Martinlaakson alueen täydennysrakentaminen ja tiivistäminen on tulevaisuudessa ajankohtaista. Lähietäisyydellä sijaitsevat Louhelan ja Myyrmäen juna-asemat ja kerrostaloalueet, joissa on jo tehty täydennysrakentamista.

Rakennus nykytilassaan ei ilmeisesti vastaa alueen tarpeisiin, koska tilojen käyttö vaikuttaa ainakin osittain väliaikaiselta. Ulkoarkkitehtuuriltaan rakennus on säilynyt pääosin alkuperäisenä. Sisätiloja on muutettu osittain ja toimistotilat vaikuttavat olevan kunnostuksen tarpeessa.

Rakennuksen kulttuurihistoriallisen merkittävyyden arviointi Rakennusperintölain 8 § mukaisesti:

1. Harvinaisuusarvot

Arkkitehtuuritoimisto Terävän suunnittelukohteita on säilynyt kymmeniä eri puolella Suomea, osa niistä sijaitsee myös Vantaalla. Rakennus edustaa Vantaan alueella kuitenkin harvinaisempaa rakennustyyppiä, jossa on yhdistetty toimisto- ja asuinkäyttöä samaan rakennukseen. Vantaan alueella ei ole tiedossa muita vastaavia kohteita, joissa arkkitehtuuritoimisto ja sen yhteistyökumppanit olisivat itse toimineet rakennuttajana ja suunnittelijana omille toimitiloilleen.

2. Tyypillisuusarvot

Rakennustapa, materiaalit ja käytetyt rakennustekniikat ovat tyypillisiä omalle ajalleen. 1980-luvulla rakennetun toimistorakennuksen julkisivujen päämateriaalina on tiililaattapintainen betonielementti. Rakennuksessa ilmenee aikakaudelleen tyypillisiä arkkitehtonisia yksityiskohtia ja postmodernille aikakaudelle tyypillistä massoittelemuksen monimuotoisuutta.

3. Edustavuusarvot

Rakennus on edustava ja omaleimainen esimerkki oman aikansa arkkitehtuurin tyylistä. Rakennuksen arkkitehtuuri noudattaa kokonaisuutena edustavalla tavalla postmodernismin aikakauden elementtejä, polveilevaa ja monimuotoista massoittelemusta sekä yllätyksellisyyttä. Erityisesti rakennuksen ulkoasun arkkitehtuurissa on erityisiä yksityiskohtia, kuten ylimmän kerroksen toimistotilojen vinot julkisivuelementit ja kattoikkunat.

4. Alkuperäisyysarvot

Rakennuksessa ilmenee alkuperäinen tai sitä vastaava käyttö, rakentamistapa, materiaali ja tyyli. Rakennuksen alkuperäiset materiaalit ovat hyvin säilyneet, sillä siihen ei ole tehty suuria muutostai korjaustöitä, lukuun ottamatta julkisivun yläosan vinojen elementtipintojen pellityksiä. Sisätiloja on muutettu osittain.

5. Historiallinen todistusvoimaisuus

Rakennuksella on historiallista todistusvoimaisuutta rakennuttamisprosessiin liittyvänä ja siitä kertovana esimerkkinä. Rakennuttajana on toiminut suunnitteleva arkkitehti kumppaneineen ja rakennus on suunniteltu rakennuttajan omaan käyttöön.

6. Historiallinen kerroksisuus

(Rakennuksessa ei ole historiallista kerroksisuutta.)

Lähdeluettelo

- 1 Vantaan kaupunki, "Vantaan karttapalvelu," [Online]. Available: <https://kartta.vantaa.fi/>.
- 2 Vantaan kaupunginmuseo.
- 3 "Kirsti-tietokanta," Vantaan kaupunki, Vantaa, 2021.
- 4 M. Manninen, "Valtion virastotalot 1809-1995," Senaatti, Helsinki, 2018.
- 5 A. Vartola, Kuritonta monimuotoisuutta, väitöskirja, Helsinki: Aalto-yliopiston julkaisusarja, 2014.
- 6 "Fonecta, Suomen Asiakastieto," [Online].
- 7 P. Terävä, *puhelinhaastattelu*. [Haastattelu]. 14 1 2022.
- 8 S. Ihatsu, "Terveyttä kaikille - terveyskeskukset 1970-luvulta 1990-luvulle," Museovirasto, 2014.
- 9 P. Terävä, "Terävä ryhmä, luettelo hankkeista ajalla 1965-2016," issuu.com/pekkaterava/docs/ansioluettelo2016, 2016.
- 10 O. Joukio, "Pirkanmaan terveyskeskukset, rakennusinventointi," Pirkanmaan maakuntamuseo, 2020.
- 11 Tampereen museot, "Siiri-kuvapalvelu," [Online]. Available: <http://siiri.tampere.fi/>. [Haettu 2022 02 01].
- 12 "Ylöjärven muisti - kotiseutuarkisto," Ylöjärven kaupunki, [Online]. Available: <https://ylojarvi.topoteekki.fi/?doc=499146>. [Haettu 2021].
- 13 "Wikipedia," [Online]. Available: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Martinlaakso>. [Haettu 14 1 2022].
- 14 "Vantaa.fi," [Online]. Available: https://www.vantaa.fi/asuminen_ja_ymparisto/kaavoitus_ja_maankaytto/suuralueet_ja_kaupunginosat/myyrmaki/martinlaakso. [Haettu 2022 1 14].
- 15 "www.vantaa.fi," 21 5 2021. [Online]. Available: https://www.vantaa.fi/asuminen_ja_ymparisto/kaavoitus_ja_maankaytto/suuralueet_ja_kaupunginosat/tikkurila/tikkurila_ja_viertola.
- 16 "Asbesti- ja haitta-ainekartoitus Kiinteistö Oy Vihertie 44 - 46," Suomen Haitta-ainekartoitus Oy, Turku, 2019.
- 17 "Päivittyvä valvontaraportti," RAVAL Helsinki Oy, Helsinki, 2019.
- 18 Haavisto, Heli, "Tikkurilan kaavarunkoalueen modernin rakennuskannan inventointi 2020," Vantaan kaupunginmuseo, Vantaa, 2021.
- 19 "Tampereen RIA yhdistyksen historiaa," [Online]. Available: <https://www.tamria.fi/tamria/yhdistys/historiaa/>. [Haettu 3 2 2022].
- 20 TEK, "Insinöörien ja arkkitehtien Tampere," [Online]. Available: <https://www.tek.fi/fi/uutiset-blogit/insinöörien-ja-arkkitehtien-tampere>. [Haettu 3 2 2022].
- 21 A.-V. & a. Jännti, "Tampereen Arkkitehtikillan 40-vuotishistoriikki," 2010. [Online]. Available: https://issuu.com/tamark/docs/40v-historiikki_2010. [Haettu 3 2 2022].

